

1. Obec Vanovice	2. Okres Blansko	Hodnota	Zachování	Využití
---------------------	---------------------	---------	-----------	---------

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

3. Kraj

Jihomoravský

4. Poř. číslo:

/7-8786

5. Název (označení) památky:

kostel církve českobratrské
evangelické

7. Ochranné pásmo:

6. Bližší označení umístění památky:

osada (čtvrť):

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.: 104/1,
29, 102/1

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

Farní sbor

českobratrské církve
evangelické, Vanovice č.p.60

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Nepodsklepený dvouvěžový kostel obdélného půdorysu s odsazenou apsidou, na soklu z pískovcových bloků. Stojí na pahorku, který překonává jednoramenné úzké schodiště s výrazně odstupňovanou parapetní zdí. Střecha sedlová a kuželová, na průčelních věžích zalomené stany. Hlavní dvouvěžové průčelí horizontálně členěno mohutnou několikanásobně profilovanou hlavní římsou. Vertikálně děleno čtyřmi pilastry s polštářovou hlavicí (2+2), nesoucími prázdně kladí. Hlavní římsa i kladí obíhá celou budovu. V ose umístěn hlavní dvoukřídlý vchod zasazený do jednoduchého pískovcového ostění, půlobloukově ukončeného, které je rámováno odsazeným obdélným, cvikly prázdně. Nad vchodem kruhové okno dělené do drobných ploch, v ostění téhož tvaru. Nad římsou se zdvíhá dvůvěží na rozlišeném soklu, hmotově zatažené do půdorysu. Věže dvoupodlažní, zasazené do nárožních rámců lesen, zdobených neorománským vlysem. Dole se nachází osa sdružených oken, nahoře jedno velké. Nad hlavní římsou věží se tyčí štíhlé oktogonální jehlance zalomených stanových střech, zakončené makovicí a hvězdou. Mezi věžmi stupňovitý nízký štít,

10. Časové, slohové a autorské určení:

1837 - 1844

Průčelí s věžemi přistavěno r. 1865

11. Památkové movité zařízení:

ELS

12. Zhodnocení a kulturně politický význam památky, zdůvodnění ochrany: Zajímavá, pozdně empírová sakrální architektura z let 1837 - 1844, na místě dřevěné modlitebny z konce 18. století s přístavbou dvouvěžového průčelí roku 1865 podle plánů Karla Vilimovského.	15. Odkaz na literaturu: 150 let chrámu Páně ve Vano- vicích. Vydáno péčí staršov- stva vanovického sboru, 1994
13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření: V posledních dvaceti letech byly mj. opraveny veškeré omítky, vyměněna krytina a pořízeny měděné střechy věží. Duchovní správ- cové dbali o celkovou údržbu objektu.	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci: č.neg.: 107 248, 112 211 - 112 216
14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření: Od počátku chrám evangelické církve.	17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:
20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:	18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis): Iveta Černá - Ševčíková, listopad 1996
	19. Záznam doplňkových listů: a,

1. Obec: Vanovice Osada:	2. Okres: Blansko	Hodnota	Zachování	Využití
Doplňkový list kulturní památky		3. Kraj: Jihomoravský	4. Poř. číslo: 7 8786a	

Název (označení) památky (čp., čtvrť apod.):

kostel církve českobratrské evangelické

na způsob hranolových varhanních píšťal. Ve středu je širší pilíř, který má uprostřed ciferník hodin a nese podstavec s kalichem.

Boční fasády prolamuje z každé strany pět os půlkruhově ukončených oken, zasazených do špalety. Mají vyznačeny šambrány a klenáky oblouku ve štuku. Seřazena v rytmu 2+1+2, přičemž střední je vertikálně sjednoceno ploše vystupujícím pásem omítky s bočním vchodem, který se nachází pod ním. Ten tvoří dvoukřídlé dveře, k nimž vede několik stupňů. Rámován pravouhlým ostěním s prázdnými cvikly. Apsida výzazně odsazena, pokryta kuželovou střechou, plocha zdi prolomena třemi okny, pod středním jedno kruhové ve hmotné štukové šambráně. Do sakristie vede malý venkovní vstup v pravouhlém kamenném ostění se světlíkem. Všechna okna i dveře kostela jsou půlkruhově ukončena, okna průčelí a střední okna na bocích mají prutovou obloukovou nadokenní římsu na trojlistových konzolách. Okenní skla dělena empírovým způsobem na mnoho drobných ploch.

Chrám se skládá z hlavní lodi a stejně vysokých lodí bočních, jejichž patro obíhá galerie a to i v prostoru apsidy. Podlaha hlavní lodi ze čtvercových bílých a černých kamenných ploten, položených napříč. Boční lodi a zadní skrytá chodba (za kazatelnou) dlážděny cihlovou dlažbou. Loď klene pět polí pruské placky na pasech, v posledním úseku umístěna varhanní kruchta, boky mají též plackovou klenbu. Pilíře arkád jsou mohutné (připomínají svazkové pilíře románské), po stranách akcentované dvojice průběžných pilastrů s polštářovou hlavicí. Parapety tribun zdobí lichá balustráda, jejich podlahy palubové dřevěné.

Hlavní loď má obloukové zakončení presbytářového typu, zde se nachází trojstupňová, do zvněšeného oblouku prohnutá pedesta. Do tohoto prostoru je vysunuta kazatelna na ramenu tvořeném krytou chodbičkou přístupového schodiště a pod ní stůl Páně. Do "zákulisí" vedou dvoje půlkruhově ukončené dveře se světlíkem. Od lodi vše odděleno nízkým balustrovým zábradlím, u něhož je z vnější strany další kus dochovalého dobového vybavení - křtitelnice.

První pole pravé (herald.) boční lodi zazděno, jeřtu zřízena sakristie, přístupná jak oběma dveřmi z presbytářového prostoru u kazatelny, tak vnějším vchodem. Protější pole levé (herald.) boční lodi bylo původně vyhrazeno pro staršovstvo. Dřevěné prvky v interiéru kostela jsou bílé, architektura v bílo-šedé kombinaci.

Schodiště na kruchtě a do věží je z levé strany (herald.) kamenné, zprava dřevěné. Trámy krovu zdravé. Věže nemají vnitřní omítku. Na klíči k hlavním dveřím kostela se nacházejí iniciály GW nejasného významu.